

Передплата

на «РУСЛАНА» вносять:

в Австрії:

на цілий рік . . . 10 зр. (20 кор.)
на пів року . . . 5 зр. (10 кор.)
на чверть року . . . 2-50 зр. (5 кор.)
на місяць . . . 85 кр. (1 к. 70 с.)

За границею:

на цілий рік . . . 16 рублів
або 36 франків
на пів року . . . 8 рублів
або 18 франків
Поодинокое число по 8 кр. ав.

РУСЛАН

«Вирвеш ми очи і душу ми вирвеш: а не возьмеш милости і віри не возьмеш, бо руске ми серце і віра руска.» — З Русланових псалмів М. Шашкевича.

Виходить у Львові що дня крім неділь і руских свят о год. 6-ій пополудни.

Редакция, адміністрация і експедиция «Руслана» під ч. 9. ул. Коперника (Ліндога ч. 9.) Експедиция місцева в Агенції Соколовского в пасажі Гавемана.

Рукописи збертає ся лише на попередне застережене. — Реклямації неопечатані вільні від порта. — Оголошеня звичайні приймають ся по ціні 10 кр. від стрічки, а в «Надісланім» 20 кр. від стрічки. Подяки і приватні донесеня по 15 кр. від стрічки.

Десятилітє „нової ери“.

VI.*)

Важною також заявою, яка піддержувала програму з 25. листопада 1890. р., був окружник станіславівського єпископа Пелеша з нагоди виборів до ради державної. Покликаючи ся на ту програму, пише владика: «Дальше доказує традиция Галицьких Русинів, що они по всі часи високо цїнили, стерегли і берегли руску народність яко самостійну так від російської як і від польської відрубну, і всіми силами старали ся о щораз більший розвій рускої народности і руского (малоруского) язика». Згадує відтак владика в окружнику, що в 1816. р. кардинал Левицький ще яко перемиский єпископ оснував «Товариство для плеканя малоруского язика» і єго забіги осягнули хоч вчасти бажану ціль, бо вже в 1818. р. розпорядило правительство, щоби руский язик належито узгляднено і плекано в народних школах. В тім дусі ділав і єп. Снігурський, а Яхимович яко перемиский єпископ видав 13. падолиста 1858 розпоряджене до клеру, щоби той в проповідях і всяких церковних науках уживав чисто-народного язика. Єп. Пелеш в тім окружнику взивав духовенство, щоби вибирали по слами вірних і незрушених синів катол. Церкви, вірних підданих австр. держави і вірних синів матери-Руси, котрі би готові доложити всіх сил, «щоби наша питома малоруска словесність чимраз більше розвивала ся і всюди належні їй права осягнула».

Такі самі засади були висловлені у виборчій відозві народно-русского комітету, підписаній не лише світськими Русинами, але й духовними відпоручниками в всіх трех руско-кат. ординариятів.

Окрім того більше як 60 письменних признань з різних сторін краю, печатаних майже цілий рік в «Дял-ї», надісланих Романчукови і признаня клеру, надіслані Є. Е. митрополитови Сембратовичеві, які небавом подамо, на останку численні заяви вічіполітичних товариств в різних повітах, додали ваги і значіня сій програмі і були певним доказом, що Галицькі Русини станули кріпко на народній основі.

Замітно вельми, що все дневникарство і то не лише краєве і австрійське, але й заграничне звернуло пильну бачність на подію з 25. падолиста 1890. р. і широко толкувало про руску справу в Галичині і Австрії. Не будемо так наводити тих голосів, однак один з них заслугує на те, щоби єго відсьвіжити в тямці Русинів, позаяк він поясняє австрійське становище в рускій справі. Се голос органу міністерства заграничних справ «Fremdenblatt» (тоді гр. Кальногого). В передовій статі зазначає сей орган, що іменно неясність взаїмних політичних відносин, недостача щирого і виразного виявленя політичних засад, які повинні панувати в обопільних відносинах

обидвох племен (Русинів і Поляків) до себе, були головною причиною, що політич не порозуміне між Русинами і Поляками не могло добре розвинути ся. «Тепер, каже Fremdenblatt, осягнула партия народоуців, елемент українсько-руский в Галичині, тільки сили і свідомости, що она може з довірієм обняти провід руского народу і представляє також чинник, з котрим польска більшість соймова старає ся порозуміти і може се навіть осягнути, не боячи ся, що руске племя сего не признасть». Подавши відтак хід сєї справи в соймовій палаті, кінчить орган гр. Кальногого ось якими словами: «В хвилі, коли Русини, поступаючи під прапором своїх провідників Романчука, Січинського і ин., признають ся отверто до виключно рускої національної програми, коли они як-раз плеканем укр.-рускої мови і окремішности осягають тісну опору і потрібну самосвідомість, стають ся для польської соймової більшости пожаданими союзниками, щоби трудити ся тільки для добра краю і брати участь в скріпленю і в усіх користях, які приносять мир в краю. Може якраз з того, що Русини сами в собі очистили ся і прийшли раз до переконаня, хто они і чим хотять і на дальше остати, можна з найбільшою радостью припускати, що і дальше буде плекати ся зближене, котре в мірі льояльного розвитку з обох сторін проявить ся і наверх в обаях політичного житя. Чим більше Русини рішучо хотять остати ся Русинами, тим тривкіяша і богатша в успіхи буде і в будуччині ся злука, яка тепер почала ся, тим більші будуть они могли піднести домаганя на заспокоєне їх законних бажань яко галицьке племя, що на краєвій основі і на підставі державної конституції хоче розвивати і скріпляти свої власні сили. Оскільки в наслідок того буде можна одному племени в важнім короннім краю монархії дати спроможність, щоби брало відповідну своїй окремішности вдоволяючу участь політичну в публичнім житю і оскільки в наслідок того Русини, через піднесенє свого становища в соймі, не будуть мати потреби брати ся до агітаційної діяльности, в котру нераз мішають ся і мутні елементи розкладові, — то та зміна в галицькім житю і політичній управі Галичини буде також і поза сим краєм коронним оцінена з повною розвагою її значіня. В міру того, як оба племена краю будуть поступати до тривкого зближеня, яке знайшло ся на підставі краєвих і державних інтересів, покажує ся забезпеченою і користь держави, котрої сила всюди там підноситься, де незгода і сварка не розділяють серця і не вносять огірченя в душі».

(Далі буде).

Руский комітет виборчий Брідско-Каменецький

видав отсю відозву, котру понизше перепечатуємо:

Всесені Виборчі Брідско-Каменецького округу!

Независть, яку розсіяли деякі часописи против дотеперішного посла з повітів Броди-Камінка п. Олександра Барвіньского, спонукала нас забрати голос тим отвертим писемом, щоби відкрити очи всему світївові і виказати неправди ширені тими часописами. Хто читає лише часописи «Свобода» або «Русское Слово», тому здає ся, що п. Барвіньский перевертень, ворог руского народу і єго зрадник. Між найпослїднішими людьми не почути таких лайливих назвиск, якими обкидають сего в кождім напрямі заслуженого патріота. Для більшого затемненя справи замовчують ті сторонничі часописи єго заслуги, не подають ніколи єго бесід, або їх перекручують, обріхують єго діяльність, осьмішують єго посольські справозданя, а найкрасші єго змаганя представляють ворожими для селян. Хто бував на посольських зборах п. Барвіньского, а відтак прочитав дописи до тих часописей про сї збори, сей міг наглядно пересвідчити ся, яким оружем воюють єго противники.

Хто тверезо задивляє ся на хід річий, пізнає, що у веденю рускої політики єсть чисте безголове; не ведуть політики народної, лише особисту. Проводирам львівських політичних товариств не ходить о розумну і успішну політику, лиш о те, щоби висадити на плечах народу кілька гордых личностей, що втративши свої посольські становища, кинули головною ярої незгоди між народ, а стачувши на чолі руских товариств, внесли особисту політику навіть там, куда она не повинна мати приступу, — і забавили все, не будуючи, але розриваючи вже побудоване. І стало ся те, що нині політичні товариства, густо розсіяні по краю, ідуть собі кожде осібною та вже не оглядають ся на бувших руских проводирів, бо пізнали їх чисто личні забаги. Головний комітет виборчий, і — «Народна Рада» у Львові, котрою ми колись так одушевляли ся, покликуює або затверджує на заступників народа таких людей, що не мають навіть віри в Бога, що підкопують релігію, що лише по метриці в ісповідниках руско-католицкого обряду, а в дійсности хотіли-б видерти Русини з серця сїй найдорозший скарб, яким єсть наша сьвята віра і привязанє до нашого сьвятого руско-католицкого обряду, який охоронив руску народність.

А противно «Народна Рада» і «Народний Комітет» не допускає і побороє людей, котрих діла і заслуги для рускої Церкви і для руского народа відомі, не допускає н. пр. п. Барвіньского. А се головно тому, бо п. Барвіньский не хоче повести руского народа на перебіг против наших противників, лише витривало і поступенно, крок за кроком, добуває щораз більше уступок в користь руского народу, і нині головно єго заходами Русь росте, двигає ся і доходить до ступеня, на яким вже давно станула би, колиб не кертична робота противних нашому розвоєви духів.

Певно, що в очах таких часописей, як «Русское Слово» і «Галичанин» та їх прихильників, що вирекли ся рускої народности і мови, не мають ніякої вартости заходами щиро-русских

*) Див. ч. 262.

послів добути рускі гїмназиї, взірцеві рускі школи при учительських семінариях, руска жіноча школа виділова, а в найвишій школі (університеті) у Львові професорські катедри рускої мови і рускої історії, підмоги для Наукового Товариства ім. Шевченка і інших. Се все осягнули Русини головню лише заходами п. Барвіньського, але се не в смак москвофілам, бо они волїли би, щоби то все було московске, хоч москвофіли добре знають, як Росія обходить ся там з руским народом, що там ані в школі, ані в церкві, ані в уряді, навіть в сповіді і проповіді не вільно промовляти рускою мовою, або мати молитвенника в рускій народній мові.

Сї придбаня так важні і дорогі для кожного широго Русина, сердять редакторів «Галичанина» і «Русского Слова» і обморочених ними читачів, що всю свою мудрість черпають з тих часописий і се причина їх нападів на п. Барвіньського.

Але і радикальна партія, — до котрої належать редактори різних крикливих часописий, (як «Свобода», «Комар», в часті «Дїло») сердять ся на п. Барвіньського, що «вижебрав» за помози на обнову рускої церкви в Станиславові 10.000 зр., на церкву в Рогатині 3.000, в Поникві і ин.

Не будемо розводити ся над давнїшою его діяльністю на полі народної освіти яко знаменитого організатора руских читалень і товариств і неумомимого письменника для добра і слави Руси.

Згадаємо лише дещо з того, що п. Барвіньський робив, засїдаючи в радї державній, в соїмі і в делегаціях. Передовсім як посол селянський мав на оці справи і долю хлїборобів, упоминав ся о обнижене податку ґрунтового, о підмоги в часі непороди і відписуванє ґрунтового податку там, де слоти, повени або гради наробили шкоди; старав ся для громад о підмоги на будову шкіл і церков, о підмоги для погорільців; виказував при кожній нагоді нужду і упадок селян і маломіщан, та домагав ся, щоби і рада державна і соїм щось зробили для піднесеня селянства і маломіщанства, щоби видїл краєвий взяв на себе парцеляцію великих на продаж виставлених посїлостей і дав можливість селянам набувати дешево ґрунти; попірав потребу засновуваня кас Райфайзенок, щоби люди могли ратувати ся позичками на малий процент; домагав ся основаня господарских спілок і викупна селянских довгів, будови мурованих доріг, яких мало є в бродскім і каменецкім повіті, щоби тим способом припорити людям зарібку; старав ся о те, щоби військові власти обуве і такі иньші потреби замовляли у наших ремісників, а збіже, сіно і т. п. купували у наших селян. В соїмі краєвим промовляв проги заведеня збірних громад і селянских майоратів а домагав ся поправи громадского і ловецкого закону і лїпшої винагороди громадам за лїдводи і за поручений круг діланя. Виказував також в соїмі, що регуляція олеських багон нанесла значні шкоди сусіднім громадам, і що громади в брїдскім повіті противні регуляції Стиру, бо уважають для себе шкідною. І в соїмі і в радї державній домагав ся попіраня краєвого промислу і ремесла. Він дбав також і про иньші стани: військове руске духовенство завдячує его заходам аванс, вдови і сироти по руских священиках поправу своєї щербатої долї, а богато Русинів-урядників перенесених давнїше на мазури вернуло в рідні сторони.

Він дбав і про науку та просьвіту між Русинами. Его заходами і его працею стала виходити «Історична бібліотека руска», з під его пера вийшла «Ілюстрована Історія Руси» накладом Тов. «Просьвіти». Его лиш заходами взросло найважнїше, бо Наукове Товариство ім. Шевченка, і дістало такі підмоги і таке обезпечене матеріальне, що може ужити рік-річно до 20.000 зр. яа рускі наукові праці, може надїляти запомогами руских академиків, щоби працювали для рускої науки, а не тратили своїх сил по лекціях і бюрах урядових і адвокатских; его заходами підвищено запомогу соїмову для товариства «Просьвіти» з 2.000 на 3.000 зр.; его заходами одержало господарске товариство в Олеську 300 корон, як і много руских товариств. Богато потрудив ся п. Барвіньський і в громадских справах

і урядових, а крім того в безчисленних справах приватних, стараючи ся помочи кождому, хто лише удав ся до него, не зважаючи на се, чи то его політичний приятель чи противник, хоч зазнав на собі слів народної приповідки: «Я в него хлїбом, а він з мене каменем!»

Всечесні Виборці! За его працю, за его заходи в справах народних у Відни і у Львові, люди обкидають его грязюкою і то нераз люди, котрі самі жебрали і досвідчили его прихильности. Але так сьвіт платить! Се за его часті, народні ідеали, за его щирість і готовість вірно і ревню служити свому народови! Панове Виборці! І ми люди чести, чистої совісти, і ми вірні сини сьвятої Руси! І ми по нашим силам вірно хочемо служити своєму народови і для того не оглядаючи ся на лайку і злість крикунів, заявляємо, що *будемо голосувати на п. Олександра Барвіньського* в тім пересьвідченю, що голосуємо на найлїпшого сина Руси. Панове Виборці! І Вас звиваємо: не дайте ся баламутити прикунам, не зважайте на те, що ті недоварені крикуни обіцюють вам грушки на вербі, бо лише поступенно, поважною працею ширих послів може руский нарід дійти до гаразду і лїпшої долї. Отже, панове виборці, голосуйте з нами на нашого дотеперішного посла і кандидата, котрим єсть **п. Олександр Барвіньський**.

Від тіснїшого руского комітету Брїдско-каменецкого:

В Бродах, дня 5. грудня 1900.

О. Григорій Словицкий, Шамбелян Є. Сьвятости і декан, о. Евгений Лотоцкий, о. Виктор Єзерский, о. Михайло Левицкий, о. Юліян Дуткевич, о. Михайло Герасимович, Гавришко Бабяк, Роман Ольховий, Петро Стецьків, директор школи в Топорові, Константин Секунда, директор школи в Лешневі, Онуфрій Ільків, Лавро Крижановский, Омелян Гнатюк, Степан Клепарчук, Півло Шемерило, Тимко Гураль, Павло Мельник, Павло Сірський, Дмитро Остапчук, Іван Середа, Григорій Дяків, Іван Возняк, Олекса Мотлюк, Дмитро Палюх, Теофан Головчук, Іван Марків, Іван Карчельний, Іван Іванюцький, Іван Словсарчук, Микола Сарчук, Василь Сокалюк, Гриць Думаньчук, Стефан Ващук, Михайло Пернальський, Дмитрій Палюх.

Підвишка податку від горівки.

Центральне правительство вже предложило всім соїмам проєкт закона о підвишеню податку від горівки по 20 корон на гектолїтрі чистого алькоголю. Горівчаний податок виносить тепер для контингентованого спиритусу 70 кор. від гектолїтра, а для неконтингентованого 90 кор. В наслідок згаданого закона сей податок піднесе ся у всіх краях Передлитавщини на 90 К. зглядно 110 К. від гектолїтра. Ся підвишка припаде на всі роди горівки, підвержені державному податкови, а спосіб єї побору буде такий самий, як при податку. Те саме дотичить увільнень, з яких особливо важним є вивіз горівки і тих продуктів, де алькоголь є в житю. Рівнож приписи о винагороді (Rückvergütung) є зовсім аналогічні, як при державнім податку. Горівка з Угорщини, Босни і Герцоговини підлягає також підвищї податку. Проєкт закона містить в собі додаткове оподаткованє (Nachversteuerung) всяких скількоостей алькоголю понад 20 літрів для промисловців і торговельників, а понад 10 літр. для домашнього ужитку. Тут наложено обовязок донесеня властїю скарбовою о припасах кождого. Се додаткове оподаткованє рознічне ся від д. 1. січня 1901, а припадаюча належитість може за дотичним призволенем стати сплаченою ратами. Фабрикантам лікерів — за відповідним забезпеченем — може признати ся проволока в сплаті до кінця 1901 р. Додаткове оподаткованє виносить так само 20 кор. від гектолїтра чистого алькоголю. — В дальшїй часті проєкту правительство застерігає собі право викупна всіх країв сего податку.

Подїл доходів з сєї підвишки на поодинокі краї наступить після ствердженю доходженем зужиткованя в них спиритусу. Се буде також основною подїлу на перші три роки. Пізнїше послужить до сего виміру т. з. контролю обороту (Verkehrskontrolle), після чого кождий край одержить річно таку часть доходів, яка відпо-

вість відношеню его власного зужиткованя до загального Австрії. Загальний дохід з підвишки у всіх краях прелїмінований, — на підставі зібраних дат — на округлих пїддвайцята мільона річно. З сего одержить Галичина при консумі 306.088 гектолїтрів річно 29.77 процент, або квоту 5,715.983 корон, а Буковина при консумі 33.895 гектолїтрів 3.3 процент, або 635.041 корон. Вкінци постановляє правительство предложе-не виразно, що всі соїми мусять рівночасно ухвалити дотичні резолюції, а введенє в жите закона залежить від принятя без зміни цілого правительствонного проєкту.

З політичного поля.

Б. посол Праде заявив ся на виборчїм зібраню за митовою унією між Австрією а Німеччиною. Після него лише Німці є добрими Австрійцями, а всі прочі народности тайними, або отвертими єї ворогами; в найлїпшїм разі є они індеферентними на судьбу і розвій австрійської монархії. Німецький радикал є завсїгди ще лїпший, чим чеський фєвдал. Новий парламент остане знов неспосібним до праці. Праде висказує ся за потребою навязаня повоних, угодних конференцій на основі німецкого языка, як посередничого, законного управлїння языкової квестиї в Чехах і Моравах, та адміністраційного подїлу Чехів. Прадому удїлено вотум довіря.

Стан здоровля Папи римского, як доносить агенція Стефанїого, є дуже добрий. Св. Отець приймає різні особистости і не проявляє жадного умученя. Перед несповна місяцем Папа зранив ся в стопу лївої ноги, опустивши тяжкий предмет, який держав в руці. Однак про се не згадував нікому. Доєрва в послїдних днях, відчуваючи біль в нозі, покликав Папа лікарів, проф. Ляпонїого і Масонїого. Сей послїдний підпрїняв операцію на нозі. Операція не була небезпечною, але за те дуже болїсною, бо ходило о усуненє нїгтя з лївої ноги. Операцію переведено щасливо і стан здоровля є дуже добрий. Так само і місце по докованїй операції перед двома роками заклєпило ся і заросло зовсім.

У французькій радї державній переведено дискусїю над внесенем пос. Денбера, щоби удїлити загальну амнестїю всім політичним вязням з причини драйфусівської афери. Пос. Дірмонд жадав, щоби дати амнестїю також Гірінови, Деруледови, Габертові і др. Пос. Гїєс виступив против сего проєкту, доказуючи, що тим способом убиває ся справедливість і відбирає ся можливість невинному чоловікови очистити себе з неслухно закиненої ему вини. (Порушенє на салї). Колиж Драйфус винен — реплїкував дальше бесїдник, — то через амнестїю его противників і затушованє справи він не повинен остати безкарним. Вирочїм амнестїя вийшла би лише на добро таким лотрам, як Естергази, а полишила би під закидом тяжкої вини таких офіцерів як Пікард. (Гучні оплески). В дискусїї забирало голос ще кількох бесїдників за і против, а міністри заняли зовсім обєктивне становиско. Вкінци відкинено внесене 311 голосами проти 232.

Кріґер прибув до Гаги вчєра пополудни. На двірци явили ся представителї властїй, численні члєни обох палат, товариства і товни публики. З двора не прибув ніхто, бо Кріґер їде incognito. День перед тим, на засїданю палати послів, президент палати Гляйхман звернув ся до неї з прошенем, щоби міг в імени палати привитати прибуваючого Кріґера і висказати ему найсердечнїші симпатїї. Палата удїлила президентови се уповномочненє одноголосно, серед гучних оплесків. Кріґер, відповідаючи на повитальні промови висказав надїю, що вплив і значїне голяндского народа допоможе Боерам до справедливости. Товни розентузиязованої публики відпровадили Кріґера в торжественнім поході до готелю, де неавом его відвідало кількох міністрів, між ними міністер заграничних справ і презес кабінету. Нинї прийме королева Вільгельміна Кріґера на авдїєнції. З Риму доносять, що трансвальський посол др. Лейде звернув ся офіційально до італїйского правительства з заштанем, чи король зволить прийняти Кріґера і евентуально жертвовати свою співучасть в справі інтервенції. Дневники при-

пускають, що відповідь вийде відмовно. З поручення Крігера, легацийний секретар полуднево-африканських республік von der Haeven зложив величавий вінець на домовині Вільгельма I. в шарльотенбуркському мавзолею. З Кольові доносять, що там в переїзді Крігер висказав надію, що в Гаги удасться до Петербурга.

Н О В И Н К И.

— **Календар.** В суботу: гр.-кат. Климента папи; рим.-кат. *Непорочне Зачатіє*. — В неділю: гр.-кат. Аллія; рим.-кат. Леокадія.

— **В справі станіславського єпископства.** Від п. Барвіньського одержуємо отсю заяву до поміщення: «Галічані» в ч. 265 до байки пушеної «XX. Віек-ом» про мої нібито заходи у міністрів в справі обсади єпископства в Станіславові вдумав ще одну байку, що нібито я був не лише у міністрів, но «також у папського нуція». Заявляю, що се така сама видумка, як і «XX. Віек-у».
Ол. Барвіньський.

— **Товариство «Клюб Русинок»** просить ВП. Родимців надсилати фанти на томболю, яку устроює в навечері св. Андрея 12. с. м. на дохід товариств «Шкільної Помочи» і «Руслана». Час вже недалекий, тому просимо поспішитись. Фанти можна надсилати кожного дня до тов. «Руска Бесіда».

— **З редакції «Дзвінка».** Редакція «Дзвінка» подає до відомості, що як в сїм так і в слїдуючїм році виходити-ме «Дзвінок» в тїм самїм обемї та при таких самїх умовинах передплати, хотїя число передплатників є тепер таке мале, що кошти друку є о много бїльшї, нїж дохід за ту часопїсь. Просимо проте усїх наших шїрих приятелїв, а тим самїм і шїрих приятелїв руских дїтей та молодїжи, щоби зволїли тую так важну для кожної рускої родини часопїсь розповсюдїювати в кругах своїх знакомих, аби з новим роком число передплатників могло збїльшити ся, а се буде найкрасшїм доказом, що ми дїйсно дбаємо о патріотичне і моральне вихованє молодї Русї-України.

— **Надзираюча Рада «Народної Гостиниці»** на засїданю дня 20. м. м. вибрала Дирекцію Товариства, в склад якої увїшли пп. Микола Заячківський яко начальний директор, Григорий Грозик яко заступник начального директора, Юліян Редька яко касиєр-директор. Заступником директорів вибрано п. Антона Хойнацького. — На тїм засїданю розважувано справу закупна одного з львівських готелїв, де би можна було урядити також велику салю, реставрацію і пр. Переведенє сеї справи в дїло залежати буде від числа членів приступаючих до товариства і від суми вплачених удїлїв. — Канцелярія Дирекції при улиці Сербській ч. 17. у Львові.

— **На концерт в Чернівцях,** який устроює в суботу дня 8. с. м. українська академічна молодїж всїх виспих шкїл в Австрїї, вїздить нинї зі Львова хор зі своїм дїрігентом, п. Людкєвичом.

— **Час середно-європейський** заведено — як доносять часопїси — в гїмназїї в Сяноку. В наслїдок того наука розпочинає ся о год. 8 1/2, а кїнчить ся о 1 1/2 год. пополудни.

— **Недоспїлий самоубїйник,** гїмназїяст Шимусїк, який лїчить ся в шпиталї в Яслі, приходить вже до здоровлї, бо рана гоїть ся правильно. Однак в огляду, що Шимусїк є незвичайно нервовий і мїг би знова заповдїяти собі що злого, то коло него сторожить день і ніч один з дозорцїв шпиталї.

— **Рекрут-телефонїст.** П. Щепанїк, про якого голошено, що его мали увільнити з вїйска, відбуває тепер службу в 45. п. п. в Перемишлї. По 6 тижнях «абрихтунку» придїлено его до віддїлу телефонїстів.

— **Чи се люде?** Один молодий мурина убив 11-лїтню бїлу дївчину недалеко Лімон в Сполучених Державах. Коли шериф спїймавши убїйцю вїз его до арешту, отець убїйцої в товариствї кількох свояків відобрав ему мурина. Вїйшли на чисте поле, забїли грубу залїзну штабу до землї, привязали до неї мурина мотузками і ланцухами, наклали велику купу сухого дерева, поляли нафтою і підпалили. Огонь зразу поволи лизав дерево, потїм розпалював ся чим раз бїльше, вкїнци бухнув сильним полумїнем і обняв цїлу статть нещасної жертви. Мурина вив ся в найстрашїйших болях, кричав, просив на Бога, щоби его застрїлили, але все надаремно. Присутнї стояли «поважно» не відзиваючись. Вкїнци ливни перегорїли і мурина рунув як довгий на землю, лиш ланцухи держали крїпко привязанї до штаби ноги. Він знов просив ся, благов — безуспїшно. Тодї кати наклали на его навпів-живе ще тїло нових дров, поляли нафтою і знов запалили. Огонь зробив свог; спалив нещасного на уголь, а тодї сини «вільної» Америки сказали один другому «добра ніч» і розїйшлись спокїйно додїм.

— **Турецкі карти з видами.** Новїсть, картки з видами, замандрували і до Туреччини, однак там не можна всего малювати на тих картках.

На разї заборонено ширити картки з малюнками турецких мечетїв і Турчинок.

— **Ексцентричність Американцїв.** Недавний вибїр Мек Кїнлєя президентом Сполучених Держав переплатив не один з Американцїв утратою цїлого майна в наслїдок величезних закладїв, хто вийде президентом. Деякі заложили ся, що чий кандидат перепаде, той має відтяти собі ногу або руку. Не один тепер в Сполучених Державах лишив ся калїкою на цїле житє. Американки знова позакладали ся о що иньше. І так двї панни заложили ся, що чий кандидат перепаде, та має гуляти в бїлий день на улиці, куда переходило найбільше людєй і т. ин. Меліканцї мїст мали другого дня по виборї президента безплатнї видовища, як програвшї заклад панни скакали або бїгали по улицях мїста, иньшї рубали дрова, продавали сїрники, картки з видами і т. д.

— **Актор без язика.** Директор одного з московських театрїв а заразом і актор, Юрїй Парадїс, занедужав був сего року на язик; щось зробило ся ему на язичї. Коли хороба щораз бїльше погїшувала ся, поїхав він до петербургского лїкаря, хїрурга і професора Скуботїна, а той сказав, що на язичї кинув ся рак і нема иньшої ради, лиш треба зробити операцію. Так і стало ся. Суботнїм вирїзав Парадїсови часть язика. Коли же мимо і той операції недужому не полекшало і хороба шїрила ся знов щораз далше, пішов директор Парадїс до д-ра Домбровского при нїмецкїм шпиталї іменї Александра, а той сказав, що треба вирїзати ще й другу часть язика. Сю дуже трудну операцію зроблено таки зараз. Недужому розрїзано устну яму з під споду і крїзь той отвір вирїзано язик при самїм коренї, так, що не лишило ся ані слїду з него. Відтак рану в костях здротовано срібним дротом і недужий чоловік, вирочїм сильної натурї, видужав. Але в два мїсяцї по тїй операції відбула ся друга не менше від попередної тяжка, бо по загонню треба було вївмити дріт, яким кїсть була здротована. Тепер є Парадїс вже зовсїм здоров і мабуть вже вибрав ся в поїздку по Европї, щоби ангажувати акторів до свого театрї. Найцікавїше то, що Парадїс хоч без язика, говорить так виразно, що можна его зрозумїти. Др. Домбровский поясняє се впадаюче в очї з'явище, що чоловік позбавлений язика може мимо того говорити, тим, що Парадїс яко актор, котрий мусїв багато говорити, вправив ся в тїм так знаменїто, що всї части зварию мовного суть як найлїпше виробленї і він може їх уживати до говорення навіть і без язика.

— **12,000,000 франків** коштувала остатна подорож перекого шаха по Европї. Найбїльше гроша лишив шах у Віднї, де закупив також багато фальшивих брилянтїв для своїх жїнок.

— **3 жита поетїв.** Якийсь молодий поет просив раз Лямартїна листом, щоби дозволив присвятити ему свої твори. Лямартїн відповїв, що передше хотїв би переглянути рукопись. Небагом прибув сам молодий поет, убого убраний, бо навіть мав лїтний плащ, коли на дворї панувала трїскача зима. Поезїї були не лихї, тому Лямартїн не лише що дозволив собі їх присвятити, але ще дав кількох золотих молодому поетови за замовленї примірники, а коли він виходив, подав ему свій дорогий, новїсенський плащ. На те замїтив молодий поет, що се не его плащ. «Коли він також не мїй — сказав Лямартїн — то мусить бути Ваш» і при тих словах убрав его в свій плащ.

— **Шістьлїтна пїяїстка** Аделька Жермен виступає на концертах в Парижї з таким гарним успіхом, що зачудовує знаток в музики своїми здїбностями.

— **Болгарська корона.** Був час, і то дуже недавний, коли кн. Фердинандови здавало ся, що він ось-ось стане королем болгарским, а король чей мусить мати корону; отже печалїва мати кн. Фердинанда гадаючи, що син вже таки на правду стане королем, постановила казати зробити ему королївську корону. Княг. Клементина замовила у одного з монахївських золотарїв корону, котра мала бути зроблена в той спосїб, що она, княгиня, дала би дорогї каменї до корони, а золотар мав би був зробити золоту до них оправу після рисунку, який би ему предложено. Коли золотар дістав рисунок з Софїї, не мїг его ужити, бо князь в послїдній хвилї поробив в нїм тїлько змїн, що рисунок став зовсїм непридатний і треба було зробити новий. Той новий рисунок виготовив якийсь монахївський маляр. Рисунок відослано точно в назначенїм часї до Софїї, але хоч як довго ждали на него, его не присилаю назад. Наконєць на кількаразовї запитаня відповїли з Софїї, що політична ситуація поки-що не дозволяє, щоби тепер вже робити корону. Розумїє ся, що маляр подав рахунок за виготовленє рисунку, але болгарська каса кабинетова не хотїла заплатити, лиш відписала: «Рисунок буде заплачений, скоро буде зроблена корона». Але малярєви не хоче ся ждати, аж сповнить ся надїя кн. Фердинанда і він стане королем, отже він запїзвав князя перед цівільний суд в Монаховї і той тепер буде рїшати, чи князь має заплатити за замовлений рисунок тепер, чи аж як стане колись королем.

— **Дрїбні вїсти.** У Львові помер нотар з Косова, Карло Вурст, маршалок повітової ради косівської. — Над Прагою в Чехїї шалїла вчера страшна буря. З фабрики дегтю зїрвала буря цїлий дах і кинула его далеко на улицю, де він упав на якогось робїтника і убив его на мїсци.

Наука, штука, література,

Лїтературно-науковий Вістник, книжка XII. за грудень 1900. Змїст: *Нечестивє коханнє.* Уривки з лїричного роману на трохи декадентської підвалинї. Із сирїйських згадок А. Кримського (I—XXVII) — *Безпуття.* Оповіданнє по декадентському Івана Левїцького (IV—V. конєць). — *Перезреснї стежки.* Повїсть Івана Франка (LV—LX, конєць) — *Кленовї листки.* Оповіданє Вас. Стефаника (I—IV). — *Із оповідань Фраксуа Конє:* Передмова М. Г. І. Час спати! П. За столом. Ш. Ходаки малого Вольфа. — *Привид.* Оповіданє Болєслава Пруса — *Із переспївїв В. Милорадовича:* I. Маврський халїф (із Гайне). II. Маврська журба (із іспанського). — *На склонї віку.* Розмова в почї перед новим роком 1901, Івана Франка — *Пам'ять Олелькович Булїш.* Огляд його дїяльности. Написав Осип Маковей (конєць). — *З російської України,* Гната Хоткевича: I. Факт історичної вартостї. II. Ne quid nimis. — *Хронїка і бїбліографїя.*

Телеграми.

Прага, 7. грудня. Вчера вечером правительственный комисар розвязав збори чеських радикалів з причини сильних нападїв на армію.

Будапешт, 7. грудня. З днем 1. сїчня 1901. р. підвишать т. з. кватерункове для офіцерїв у Віднї, Пештї та иньших гарнїзонових мїстах.

Софія, 7. грудня. Щоби не розвязувати собранїя, князь повірив Радославови, який має за собою бїльшїсть голосїв в собранїю, мїсію утвореня нового кабинету. Его лїста, незатверджена до тепер, мїстить імена бїльшости дотеперїшних міністрїв з вїмкою Нанцева і Тонцева. Справа ще не рїшена.

Льондон, 7. грудня. В дискусїї над адресою до корони лїорд Сельсберї доказував, що в будуччинї незалежність боєрських республік є неможливою. Англія готова надати їм становисько Кольовїї з власною адмїнїстрацією. Вїйну треба вести аж до осягненя цїли. В китайській справї піднїє Сельсберї тревале істнованє концерту держав, при якого помочи удасть ся єї успішно закїнчити.

ВІСТІ ЕКОНОМІЧНІ І СТАТИСТИЧНІ.

Замкнєнє рахункїв «Красього Союзу кредитового», стоваришеня зарєстрованого з обмеженою порукою у Львові, за мїсяць падолист 1900 року:

Стан довжний:

1. Удїли членські	24.480	кор. 48 сот.
Фонд резервовий	740	» 46 »
2. Вкладки:		
Стан з 1. падол. 278.961.27 к.		
вложено	6.446.50	»
внято	17.010.09	»
Стан з 31. падолиста	268.397	» 68 »
3. Сальдо відсотків	12.541	» 67 »
4. Спеціальна резерва	96	» 86 »
5. Непіднята дивіденда з р. 1899	470	» 71 »
6. Решта чистого зиску з р. 1899	91	» 88 »
Сума	306.819	кор. 74 сот.

Стан чинний:

1. Удїленї позички:		
Стан з 1. падол. 292.512.18 к.		
сплачено	11.501.47	»
удїлено	8.105.—	»
Стан з 31. падолиста	289.115	кор. 71 сот.
2. Движимостї	754	» 10 »
3. Льокації	10.065	» 39 »
4. Папери фонду резервового і резерви спеціальної	697	» 05 »
5. Кошти адмїнїстраційні	4.786	» 25 »
6. Готівка в касї з 31. падолиста	487	» 50 »
7. Друки для товариств кред.	913	» 74 »
Сума	306.819	кор. 74 сот.
Позички на скрипт. 102.612.80 к.		
» для товариств 92.610.—		
» на векслї	93.892.91	»
conto corrente	—	
289.115.71 к.		

Членів прибуло 4, убуло —, остає з кінцем п'ятидесяти 1900 р. 307 членів з 420 декларованими уділами в сумі 26.000 кор.

Стопа процентова від вкладок $4\frac{1}{2}\%$, від позичок $5\frac{1}{2}\%$ до 7% .

Львів, дня 1. грудня 1900.

Дирекція.

Е. ЗБИТЕКА
в Neustift коло Оломунца.

Виріб мозаїки в шклі, св. Гробы, олтара Божого Тіла і гроби в Лурд відзначив Папа Лев XIII. Признана католицко-богословської академії в Петербурзі, німецької мисії в Царгороді. Ілюстровані цінники Ітапо. Доставка під гаранцією.

Colosseum.

1. Charles, Beata i Litte Hermanie зі своєю трансформаційною жонглерською сценєю: Поранок в кухні. 2. Кльовн Kied екс. червоговорець з загадочними ляльками. 3. Hermanas Aquilerae, іспанські танцерки. 4. Freres Durwl's гімнастики на пяти реках. 5. Ella Myva віртуозка на пістоні та ексцентр. субретка. 6. Fried & Kick комічний ексцентричний акт. 7. Alaska тресовані морські льви, фоки і море (морський кінь Wallross). Севазация!!! 8. Чудові тирольські діти вокальний терпет. 9. The 3 Froowards музикальна кузня.

Що дня велике представлення. В неділю і свята два представлення. Білети вчасніше можна замовляти в конторі Пльона. Початок о 8 год. вечером.

Розклад поїздів залізничних обов'язуючий від 1-го мая 1900.

(Приїзд і відїзд поданий після часу середно-європейського).

Поїзд		до Львова		Поїзд		зі Львова	
посп.	особ.			посп.	особ.		
приходить о годині				відходить о годині			
	6:10	з	Кракова, Берліна, Варшави, Відня	1:53	6:25	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Борислава
	6:20	з	Чернівців (Іцкан, Галацу), Станиславова	2:08	6:30	до	Підволочиска (Київа) Бродів дв. головний
	6:46	з	Брухович, шод. від 13. мая до 16. вер. вк.		6:43		» » » дв. Підзамче
	7:45	з	Янова		6:35	до	Станиславова, Підвисокого, Потутор
	7:40	з	Тернополя, Бродів на дв. Підзамче	8:30	8:40	до	Кракова (Відня, Варшави), Стружа
	8:00		на дв. головний	2:55	9:00	до	Скольного, до Лавочного (1. лип. до 15. вер.)
	8:05	з	Лавочного (Пешту) Калуша, Стрия		9:15	до	Янова
	8:15	з	Сокала, Рави рускої		9:25	до	Підволочиска, Бродів, Гусятина дв. Підз.
1:35	8:50	з	Кракова, Відня, Варшави, Пешту ч. Пер.		9:42	до	Чернівців, Станиславова
	11:45	з	Ябослава і Любачова	2:55	9:55	до	Сокала, Белзця, Рави рускої і Любачова
	11:55	зі	Станиславова (Кересмезе, Потутор)		10:20	до	Янова шоденно від 13. мая до 16. вересня в неділі і свята
	12:55	з	Янова		1:25	до	Брухович від 13. мая до 15. вересня в неділі і свята
	1:15	зі	Скольного, Стрия, а з Лавочного від 1. черв. до 15. вер.		2:15	до	Стрия, Скольного від 1. мая до 30. вер.
	3:14	з	Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)		3:05	до	Янова шоденно від 13. мая до 16. вер.
2:20	5:17	з	Підволочиска (Київа) Бродів на дв. Підз.		3:15	до	Брухович шод. від 1. мая до 16. вер.
2:35	5:40		» » на дв. голов.		3:26	до	Ришева, Хирова, Любачова
	5:45	з	Кракова		3:30		
1:45	5:55	з	Чернівців, Іцкан				
	6:00	з	Сокала, Белзця і Любачова				
Ніч							
	7:24	з	Брухович (13. мая до 16. вер. в нед. і св.)	12:40	6:10	до	Станиславова
	8:28	з	Янова (від 1. мая до 15. вер. в нед. і св.)		6:13	до	Янова від 1. мая до 15. вер. т. в дні б. а від 16. вер. до 30. марта 1901 щоденно
	8:50	з	Брухович від 13. мая до 16. вересня шод.		6:30	до	Кракова (Відня, Берліна, Варшави)
	9:23	з	Янова щоденно від 1. мая до 15. вер.		6:50	до	Лавочного (Мункача, Пешту) Калуша
8:40	9:45	з	Кракова (Відня, Берліна), Ясла, Розвадова		7:10	до	Тернополя дворець головний
2:31	10:00	з	Чернівців, Букарешту, Гусятина, Потутор		7:33	»	дворець Підзамче
12:20	10:15	з	Лавочного (Пешту) Хирова		7:25	до	Сокала і Рави рускої
	10:12	з	Підволочиска (Київа), Бродів на дв. Підз.		7:48	до	Брухович (13. мая до 16. в р. в нед. і св.)
	10:30		» » на дв. голов.	2:51	9:12	до	Янова від 1. мая до 15. вересня
	12:05	зі	Стрия, зі Скольного від 1. мая до 30. вер.		10:40	до	Чернівців і Іцкан
	3:12	з	Підволочиска на дворець Підзамче		10:50	до	Кракова, Відня, Варшави
	3:35		на дворець головний		11:00	до	Підволочиска, Бродів дв. голов. й
					11:25	»	» » дв. Підз.
					4:15	до	Кракова, Відня, Берліна, Самбора
					4:45	до	Брухович від 13. мая до 17. вер. шод.

ЗАМІТКА: Пера нічна числить ся від 6 години вечером до 5 години 59 минут рано. Час середно-європейський рівнять ся від часу львівського о 36 минут, а іменно 12 год. часу середно-європейського = 12 год. 36 мин. часу львівського. — Бюро інформаційне ц. к. залізниць держ. (Львів, ул. Країцких ч. 6.) уділяє пояснень в справах залізничних, продає білети всякого рода і розклади їзди.

— РІК ЗАСНОВАННЯ 1892. —

Товариство взаїмних обезпечень

„ДНІСТЕРЪ“

перше і одинокє руске Товариство асекураційне, припоручене Ес. Духосеєству і всім вірним Впресв. Митрол. і Пресв. Ев. **Ординариатам** всіх трех епархій, обезпечає будинки, урядженє домашнє, скот, господарські знаряди, збіжє в зерні і соломі, сіно в стогех і Судивках против шкід огневих.

Стан фондів гваранційних з двем 31-го грудня 1899 вносить:

Фонд резервовий	245.814 кор.	52 сот.	} 486.145 кор. 92 сот.
Резерва премій	148.480	» —	
» спеціальна	1.684	» 60	
Фонд основний	72.000	» —	
» емеритальний	18.166	» 60	

Тарифи «Дністра» дуже умірковані, услія обезпечень користі, а шкоди ліквідують ся безпроболочно. До кінця 1899 року вносили виплачені шкоди 1,669.565 кор. 38 сот. Поліси «Дністра» приймає Банк краєвий і Каса ошадности у Львоні, Коломиї, Самборі, Дельні, Святіві, Городенні, Теревовлі і Заліщиках при позичках гіпотечних.

На житє можна обезпечитись через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові, котре дає найкористніші услія, представляє своїми фондами найбільшу гваранцію і видає поліси і квіти в рускєм язичі. Зголошена о уділенє агєнції в окрєстностях, де нема близько агєнтів «Дністра», приймає ся. «Дністеръ» виплатив агєнтам по конєць 1899 р. провізії 216.714 корон.

Львів, ринок ч. 10. (дім «Просьвіти»).

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕРЪ“

стоваришенє з обмеженою порукою, Львів, ринок ч. 10 (дім «Просьвіти»).

уділяє позички за оплатою $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на кошта адміністраційні, властителям ґрунтів і господарств до 500 корон за порукою двох відповідних ручателів або за інтабуляцією, над 500 корон тільки за інтабуляцією на першєм місци, до сплати в ратах на 3 до 10 літ. Сьвященики, не посїдаючі реальностей, мусять крім поруки двох ручателів предложити есе вол су житєву; обезпечитись можна через «Дністеръ» в Товаристві взаїмних обезпечень в Кракові після всяких можливих комбїнацій.

Згаданє Товариство приймає вкладки до опроцентованя від членів і третих осіб по 4% .

— Удїл членський вносить 50 кор., вписове 2 кор. —

Членом бути і позичку дістати може тільки член обезпечений в «Дністеръ».

Інформацій уділяє Дирекція листовно або агєнти Товариства взаїмних обезпечень «Дністеръ».

Артистичне заведєне ритовниче малярства шильдів. відливаня, таблиць, виріб печаток кавчукових і великий вибір кавчукових друкарєнь

Генрик Шапіра

Львів, ул. Копєрника ч. 3 (побіч антики Вл. Миколяша).

Виконує дуже красно всілякі роботи, а іменно: печатки кавчукові і металєві для громад і урядів парохіальних. Шильди мальовані на шклі, дереві, блясї та полотні. Всїлякі лякерованя, позолочуваня хрєстів. Таблиці і шильди лянї з ріжних металів, таблиці нагробні і назви улиць, числа на доми.

Гравури на металю та дорогих камінях, печатки, штанци, відзнаки, букви, монограми, герби і ґузики до упряжи та ліберії. Марки печаткові, бляшки шпунт. для броварів. Нумератори і стемплї на датум. Обцяги до пльомб, шабльони. Краска до печаток та хемїчна краска до білизни.

Цінники даром і франко.

Гіпотечного.

БАНКУ

Контора виміни

виплачує без попрученя промізї або коптїв

цінні паперї

вильсованї

КУПОНИ

Вїдїягї